

Mestna podjetja

Kopališče: Parne, kad in pršne kopeli vsak četrtek petek in soboto od 8h do 20h.
Klavnica in hladilnica moderno urejena, na razpolago mesarjem in izvoznikom.

Oznanevalni urad: Izvršuje vsa naročila na 35. mestih kar najtočneje.

NARODNA

Letnik 88
Štev. 1

Uredništvo in upravnništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Celoletna naročnina Din 28.— Čekovni račun 16.089

PTUJ, 5. januarja 1932

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

Blagoslovljeno in s srečo
obdarjeno Novo leto 1932

želi vsem svojim naročnikom, inseren-
tom in prijateljem

uredništvo in uprava
Narodne Sloge.

Ob zatonu
starega leta.

„Postrgajte stari kvas!...“
(Sv. evangelij)
„Položi račun od svojega hi-
ševanja!“
(Sv. pismo.)

Slehernemu naših čitateljev je znan
izraz „bilanca“ (t.j. letni obračun), kate-
rega de'a vsak razumni gospodar in vsa-
ko, še tako malo podjetje. —

Pri takem obračunu si stojita na-
sproti dve glavni skupini: dohodki
(prejemki) in izdatki (stroški). To
enostavno računstvo pove vsakemu gos-
podarju z ljudskošolsko izobrazbo, ko-
liko je v tekočem letu pridobil in koliko — izgubil...

Preostanek je povsem enostaven:
Ali čista zguba, ali čisti dobiček.
Te dve ugotovitvi sta smernici za zače-
tek prihodnjega gospodarskega leta.

To, kar smo povedali, se tiče bilance
zalnega življenja, vsakdanje borbe vseh,
ki tvorijo jedro države.

Hvalabogu, da nimajo naši raz-
umni kmetje smisla za gospodarsko
knjigovodstvo, sicer bi ob sklepu letoš-
njega leta žalibog nam dali na raz-
polago prav žalostno statistiko o hiše-
vanju v prejšnjem letu...

Lagati pa je greh; v svoj žep laga-
ti pa še večji! —

Poglejmo si še druge bilance! Na
primer politično in duševno. Tudi pri
teh so aktivna in pasiva.

Politična bilanca se nikakor ne tiče
samo politične oblasti, občinskih uprav,
sreznih načelstev, banovin ter raznih mi-
nisterstev, ampak slehernega dr-
žavljan, čigar dolžnost je, da si to
bilanco pregleda in ob sklepu starega
leta vtisne v srce. — Ni človeku treba
biti posebne vrste modrijan, da zadene
višino dobička ali izgube — politične
bilance, katere aktivne postavke
so sledeče:

1. Dobili smo novo, demokratično
ustavo, prirojeno razmeram v naši O-
četnjavi.

Najnovejša poročila.

Volitve v senat.

Kljub neugodnim prometnim teža-
vam in vešim snežnim zametom je bi-
la vo ilna udeležba ogromna po vsej dr-
žavi. V Ljubljani, sedežu dravske ba-
novine je od 1113 volilnih upravičencev
volilo 1051, kar pomeni 94 in pol od-
stotka vseh volilnih upravičencev. K vo-
litvam niso mogli priti samo oni, ka-
tere so nepremagljive ovire zadržale do-
ma. Ker je bila odobrena samo ena vo-

lilna lista, bodo interese Dravske bano-
vine zastopili v senatu gg. dr. Vladimir
Ravnihar, dr. Fran Novak, dr. Janko
Rajar in dr. Miroslav Ploj, katerim so
izb ani za namestnike dr. Alojzij Gori-
čan, Ciril Pirc, Ivan Sancin in Jakob Za-
davec. Nadaljne 4 senatorje, ki so po
novi ustavi p.edvideni za Dravsko ba-
novino, bo imenoval Nj. Veličanstvo
Kralj iz vrst najbolj zaslužnih mož.

Igra z ljudskim denarjem.

V Milanu je propadla fašistična za-
družna banka, ki izkazuje 30 milijo-
nov lir (t.j. približno 90 milijonov din.)
primankljaja. Fašizem zvrča krivdo na
vodstvo banke in so direktorja zaprli.
Ravnatelj sta bila Lucij in Lovro Man-
zoni, o katerih pišejo sedaj, da sta bila
na slabem glasu. Njiju oče Josip je pa
sploh obogatel s spekulacijami v prejš-

njih letih, sedaj pa je bil glavni ravnat-
elj. Prizadeti so povečini manjši vložni-
ki, vzlasti kmetje iz milanske okolice.

Slučaj je prav hud udarec za Mus-
solinija, čigar gospodarstvo poka. Trez-
nim Italijanom se odpirajo oči in antifa-
šistični listi obečajo še več sličnih raz-
kritij v svrhu dokaza, kam vodi Italijo
njen Duce. —

2. S svobodnimi volitvami smo iz
diktatorske ere prešli v dobo demokra-
tičnega parlamentarizma.

3. Modra politika našega kralja je z
enim mahom končala bratomorne m-
ržnje v skupni hiši. Če ar niso zmoglište-
vilni politiki, je naš kralj, — kakor A-
lek-ander Veliki — z zamahom meča sto-
ril: Preklal je ču no zavožlan vozel gor-
dijski... —

4. Največji sin Domovine je koj v
začetku Novega leta stopil s Svojimi na-
črti na plan: Zajamčil je popolno ena-
kopravnost vseh Jugoslovanov v pogle-
du obveznosti, dolžnosti in — pravic. —
Veliko delo je storil, ker je zadovoljil
s svojo gesto tudi zapostavljene brate v
Svoji hiši. — Vsa čast kralju kot glavne-
mu knjigovodji našega gospodarstva.
V tej želji je nam dano jamstvo za sre-
čno bodočnost.

5. Aktivna postavka v naši politi-
ki je ustanovitev „Jugoslovanske radi-
kalno kmečke demokracije“ — kot prve
politične stranke. O njej bomo na dru-
gem mestu več povedali.

Sedaj pa pogledajmo pasivne po-
stavke naše politične bilance!

1. Novoizvoljeni parlament ima ve-
like naloge. Shodi na deželi imajo po-
dobo taborov. Pozvani zastopniki na-
roda imajo težko stališče. Kriza je tu
in vsesplošna nevolja. Vse to stane de-
nar državljanov. —

3. Rovarji se poslužujejo najpod-
lejših sredstev: Eni hujskajo mladino

k upor; drugi izdelujejo peklenke
stroje; tretji vprizarjajo atentate na že-
leznice; četrti lažejo itd. — Zatrenje teh
zločinov je pasivna postavka naše po-
litične bilance. —

„Narodna Sloga“ ima kljub
svojim 8 številkam že svojo bilanco in
ta je v kratkem: Zaupanje preko 2000
naročnikov, lepo število inserentov in
— ljubezen naših prijateljev. Kljub
splošni gospodarski krizi raste število
naročnikov dnevno pod zatrdilom,
da naš list vsem in vsakemu izredno u-
gaja, ker skrbi za gospodarske informa-
cije in duševno razvedrilo. — Vsak nav-
dušen naročnik je obenem tudi agita-
tor med svojimi prijatelji; kajti sicer
bi bilo nerazumljivo, kako bi časopis,
ki se je rodil v najtežjih časih — mogel
imeti po par tednih poskusnega izha-
janja nekaj stotin nad 2000 naročnikov!

V Novo leto 1932, ki naj bo vsem
blagoslovljeno pa želimo, da izpolnite
teh 10 zapovedi:

1. Veruj samo listu (časopisu), ki Ti
govori s struno Tvoje duše! Ne sovra-
ži brata! —

2. Ne razpravljaj očitnih zmot dru-
gih, ampak skušaj po krščanski zapo-
vedi ljubezni do bližnjega vsak spor ur-
avnavati v smislu resnične narodne slo-
ge vseh državljanov! —

3. V svoji duševni krizi se zateci k
Bogu, iz katerega izvira vsa oblast. Po-
strgaj stari kvas bratomrznih predsod-
kov in zasleduj stopinje božjih učeni-
kov. Versko prepričanje je edino, česar
Ti nobena oblast zarubiti ne more.

4. Nikar ne začenjaj prepira s sta-
riši, brati in sorodniki! Ljubezen, ki
bdi nad vsakim, bo vse poravnala. Spo-
štuj oblast in njene predstavnike, ker
njim je izročena odgovornost za Tebe!

5. Vsak naj s prav srčnimi čutili
deli po svoji moči svoje imetje (pa tu-
di usodo) z bratom, katerega ne smeš
ne telesno, ne duševno ubijati. Vsak
človek je Tvoj brat po Kristu in Ka-
jnov greh je najostudnejši v zgodovini
človeštva. —

6. Bodi vedno zvest svoji Domovini
in voditeljem njene usode! Njih pra-
vice so od Boga. —

7. Ne bodi nevoščljiv bratu, ki je
dosegel več dobička, kakor Ti! Pod-
piraj domačo obrt in tekovine lastne
Domovine. Spoštuj tujino, ali ne po-
zabljal na Domovino! —

8. Najgrše vseh grdobij so laž, lice-
merstvo in obrekovanje. Za tako zlo-
bo boš vedno kaznovan, četudi v to
kazen ne — veruješ! —

9. V svoji nevednosti nikar ne škili
preko meja ljube Domovine — drugam!
To je politično prešustvo in grd na-
roden greh, podoben izdajstvu Ju-
deža.

10. Varuj se brezpredmetnih pravn
in zdražb med brati in sosedi! Čemu
bi bratomorna zavist še vnaprej po-
ganjala svoje ogabne liste: jezo, pre-
pir, nezaupanje, sovraštvo?

V to vam „Narodna Sloga“
želi za Novo leto 1932, da bi Milost
Gospoda nebes in zemlje s svojim bla-
goslovom potolažila sleherno srce. —

Naročniki pozor!

Prosimo vse one p.n. naročnike, ki
so v zaostanku z naročnino, da isto
nemudoma poravnajo, ker le na ta način
bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga
tudi redno dostavljati. — Vse one pa,
ki so naročnino že poravnali, prosimo,
da si poštne položnice shranijo in jih
porabijo prihodnjič. — Uprava.

Vlado Gal:

K patologiji
svetovne krize.

1.

Vsak kdor se bavi danes s svetovno
gospodarsko krizo izvršuje isto, kot ti-
sočsemstodvainpetdeset milijonov dru-
g ih ljudi. Vse človeštvo je danes u-
deleženo krize, pasivno ali aktivno. Go-
tovo je le, da do danes še niso našli to-
čnega pojmovanja za krizo. Naše sta-
tistične in znanstvene metode so svoji
nalogi toliko zrasle, kot gospodarske.
Del krize je gotovo v tem, da so odpove-
dale veljavne mere in norme. Niso zm-
rznili samo naši krediti nego tudi živosre-
brni stolpec s katerim smo jih merili, je
zaradi trenutnega mraza zamrznil. Ta se-
danja kriza nima merila, čeprav ni brez
primera. Višja in nižja matematika de-
la še vedno naprej, dela tudi statistika,
kot da se ne bi zgodilo ničesar; denar
cirkulira, razmerja pa so porušena, ma-
njka nam smisla za razmerja.

Bi imeli mi smisel za razmerja do
resničnosti, bi lahko delovale kalkula-